

Buiten blijft het zondag

Rita Vrancken

Buiten blijft het zondag

roman

gebaseerd op een waargebeurd verhaal

Liefde, respect, bewondering, betekenis hebben alleen maar plaats in een tussenruimte, in dat onzichtbare iets wat door een verbintenis geschapen wordt. Ergens anders bestaan ze niet. Het meest menselijke kun je alleen maar weggeven en ontvangen.

Connie Palmen

Bepaalde personages en gebeurtenissen zijn gefictionaliseerd.

© 2017 – Rita Vrancken & Uitgeverij Vrijdag
Jodenstraat 16, 2000 Antwerpen
www.uitgeverijvrijdag.be

Omslagontwerp: Mulder van Meurs
Omslagillustratie: *Bringing the sun back home, Skylight Art*, Luc Zeebroeck
alias Kamagurka
Vormgeving binnenwerk: theSWitch, Antwerpen
Foto auteur: Klaas Vanderperren

NUR 301
ISBN 978 94 6001 532 8
D/2017/11.676/338

e-boek
ISBN 978 94 6001 456 5

Niets van deze uitgave mag door middel van elektronische of andere middelen, met inbegrip van automatische informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deel I

Bloed

1

Het leven stroomt uit je lamme lijf als het slib van een rivier die uit zijn oevers treedt. De lauwe zwaarte sleept je mee. Geen angst, geen levensfilm, geen witte tunnel. De rust roept.

Maar zijn stem klinkt luider.

‘Ademen!’ Handen schudden aan je lijf. Een zuurstofmasker ploft op je gezicht. Je gaat dood en thuis weten ze niet eens hoe ze de wasmachine moeten gebruiken, flitst het door je kop. De mensenbrij om je heen borrelt tot leven.

‘We brengen je onder narcose.’ Tergend traag telt een stem tot tien.

Je hart klopt en pompt het weerbarstige bloed door je aders. Het kleinste haarvat staat onder druk. De pijn knaagt aan je huid, vreet zich er doorheen en rammelt aan je botten: je leeft!

Hij staat naast je bed. Zijn ogen zuigen je op. Je wil zijn hazelnotenblik beantwoorden, maar je oogleden bezwijken onder de last van de morfineroes. Over enkele dagen ben je weer thuis, wil je hem zeggen, maar de buis in je keel smooft de troostende woorden. Je ogen luisteren niet naar de stem in je hoofd, ze stuwen taaie druppels oogvocht door je traankanalen. Hij deinst achteruit. Zijn lijf verkrampt als van een kat in het nauw. Achtenveertig uur eerder ravotte je met hem in de tuin. Nu ben je een levend lijk: beademd, roerloos, sprakeloos.

Zijn vader legt een hand op zijn schouder. Ze laten hun hoofden tegen elkaar rusten. Wanneer het alarm van de apparatuur luidt, laten ze elkaar synchroon los. Je zoon zijgt neer op een kruk als een levenloze knuffelbeer. Floris

belaagt de toegesnelde verpleger met vragen. Woorden priemen doorheen de nevel in je kop: hartslag, levensbedreigend, bloeddruk, fluctuerend, zuurstofsaturatie, rust. Het is oké, schreeuw je, maar ze horen je niet.

‘Tot morgen,’ ze nemen elk een hand vast. Kussen durven ze je ternauwernood. Je wil hen dichterbij trekken, maar je plaasteren lijf roert zich niet.

Als een deken gooit de morfine zich over je heen. Geen verweer meer. Het licht van de neonlamp blaast je ogen dicht. De matras pompt zich op, steeds weer en weer. Tot ze een poederroze wolk is. Je probeert de donzige vlokken te grijpen. Je handen zweven naast je. De kamer kantelt met een kwartslag om. Komisch. De geluiden kleuren blauw. Parelen groen, geel, rood. Dieppaars rijt de pijn je lijf in stukken. De langgerekte toon van de monitor is ongekleurd. Een verpleger rommelt in de laden van je privéapothek en spuit een transparante vloeistof in de diepe katheter.

De wijzers van de klok recht tegenover je wijzen het uur aan dat je zoon in bed moet. Hoe raakt hij morgen op school? Waar is hij nu? Waaraan denkt hij? Wie troost hem?

De verpleger dooft de lichten. De apparatuur achter je bliksemt witte en groene schichten door de kamer. Plastic klompen tjirpen afwisselend crescendo en decrescendo. Bij elke zucht van het beademingsapparaat gaat je borstkas op en neer. Monotone metronoom. Doorheen je onrustige slaap scharrelt de nacht voorbij.

De hekken van het bed donderen naar omlaag. Op de bijzettafel smakt een inox kom neer. De lakens schuiven van je af. Twee paar lenige handen knopen het operatiehemd open. De cocon van ziekenhuistextiel biedt je geen bescherming meer en de koude knabbelt met vlijmscherpe tanden aan je huid.

‘Je bent op de dienst intensive care voor kinderen. Bij de volwassenen was er geen plaats meer,’ zegt een van de witte uniformen. Een lauwe washand morrelt aan je gezicht en peutert je ogen open.

Een horde groene schorten komt je kamer binnen. Een flanellen doek, nauwelijks groter dan een keukenhanddoek, zijgt neer over je blote lijf. Een gezicht dat je van op de spoed kent, zet een stap naar voren. Terwijl hij naar je kijkt alsof je een interessant studieobject bent, vouwt hij zijn armen over elkaar en legt dan zijn wijsvinger op zijn mond.

‘Ga weg, voyeur!’ roep je, maar de woorden bereiken zijn oren niet.

‘In de liquor van de lumbale punctie is een sterke verhoging voor antistoffen voor *Campylobacter jejuni* gevonden. Het elektromyogram toont ernstige zenuwschade aan. De diagnose is duidelijk: Guillain Barré.’ De vinger die zo-even nog op de mond van de arts lag, tikt nu de maat van zijn woorden in de lucht.

‘Guillain... wat?’ In elk paar ogen zoek je een antwoord, maar hun blikken kaatsten terug als een stuiterbal op beton.

‘Een atypisch geval: meestal stijgt de parese op vanuit de onderste ledenmaten en verloopt de aftakeling trager.’

Aftakeling? Binnen een week ben je de oude en ga je naar huis, melkmuil.

‘De immunoglobulinekuur is opgestart. We hopen zo de kruisreactieve immuunrespons en de zenuwbeschadiging tegen te gaan.’

Wat pompt er door je aders? Het alarm van de apparatuur brult een langgerekte piepton.

‘Het autonoom zenuwstelsel is ook aangetast,’ merkt een van de wijsneuzen op.

‘We komen straks terug voor het klinisch onderzoek,’ zegt dokter melkmuil die op de spoed nauwelijks een woord wist uit te brengen.

‘Hey, het gaat over mij,’ brul je, maar het protest blijft haperen achter de tube in je keel.

De flanellen vod glijdt van je af nog voor de groene schorten de kamer verlaten. De washand duikt in het afgekoelde water en sopt je voeten in. Wanneer een paar handen je versteende been optillen, lijkt het of je kniegewricht breekt. Ondertussen schuurt de washand de huid van je been open. Tussen de kabels, waarmee je bent vastgeketend aan de monitor, manoeuvreert een hand over je romp. Het lijkt of je arm uit de kom schiet als ze onder je oksel verdwijnt. Het bed is ondertussen een plas koude drab. Zouden zij zich ook wassen nu? Zal Floris ontbijt maken voor je zoon? Hem naar school brengen?

‘We moeten je draaien,’ zegt een verpleger. ‘Opgepast,’ zegt hij terwijl de andere een snok geeft aan het onderlaken. De knedende handen die je lijf omtorsen, laten een brandend spoor na. Je ligt op de uiterste rand van het bed. Slechts twee handen houden de val van je onwillige lijf tegen terwijl het andere paar je rug met een washand als met een vleesrasp bewerkt.

‘Hou me vast!’ gil je, maar de woorden botsen tegen de beademingstube en maken sissend als een vuurpijl rechtsomkeer. Ze zetten je lijf in lichterlaaie, maar toch ril je alsof je met een griep onder de leden een marathon hebt gelopen.

‘Het is zo voorbij,’ sust de stem achter je wanneer het alarm afgaat.

Een operatieschort wikkelt zich rond je afgepeigerde lijf. Vier handen kloppen kussens op, leggen ze onder je armen, benen en hoofd. De koude van het laken blaast nog een laatste pijnstoot door je lijf. De larf heeft zijn cocon terug. De ene verpleger gaat naar zijn eigen patiënt. De jouwe voorziet je van je ontbijt: hij koppelt een flacon bagger aan de sonde die door je rechterneusgat rechtstreeks naar je maag gaat. Een

druppel valt net onder je oog. Langzaam sijpelt het vocht over je gezicht. Je wil het wegvegen maar je handen zijn van steen. Terwijl hij verschillende zakjes aansluit op de draden die uit je lijf groeien, zegt de jonge verpleger dat zijn naam Jeroen is en dat hij voor je zorgt vandaag en de komende dagen. Hij houdt je in de gaten, ook wanneer je hem niet ziet, volgt hij je op de monitor. Vooraleer je afglijdt naar de slaap vraag je je af of je zoon een lunchpakket voor school heeft, welke kleren hij heeft aangetrokken, wat hij...

‘Mevrouw Jordens,’ prevelt een stem naast je en haalt je uit je slaap. Een jonge man neemt een stoel en gaat naast je bed zitten.

‘Olivier Duboist, intensivist.’ Hij wacht tot je ogen zijn richting opkijken. ‘We hebben met spoed een endotracheale tube geplaatst omdat u in ademnood kwam. U heeft een ernstige vorm van het Guillain-Barré syndroom. Deze auto-immuunziekte is de meest frequente oorzaak van plotse verlamming. In de ergste graad worden ook de ademhalingspijpen aangetast. Typisch voor deze ziekte is dat ze monofasisch verloopt met een progressieve fase van enkele dagen tot enkele weken. U hoeft dus niet bang te zijn als u de eerste tijd geen verbetering merkt. We geven u een intraveneuze kuur met Sandoglobuline. We hopen dat het medicijn de aanval op uw zenuwstelsel mildert. Mag ik u onderzoeken?’ Zijn hertenogen kijken je vragend aan vooraleer hij het laken wegtrekt. Hij vraagt om je voeten te bewegen, maar hoezeer je ook probeert, er komt geen beweging in. Je sluit je ogen. Vanuit je hersenschors vertrekken de signalen moeizaam, maar onderweg raken ze de weg kwijt: je voet blijft even dood als zo-even.

‘Krul uw tenen,’ vraagt hij.

‘Doe alsof u het gaspedaal indrukt.’

‘Til uw been op.’

‘Probeer het andere.’

‘Zwaai met uw hand.’

‘Krul uw vingers.’

‘Til uw arm op.’

‘Knijp uw ogen dicht.’

‘Druk uw tong in uw wang.’

Een houten stokje prikt in je voeten, benen, armen, handen, gezicht: dood.

Weer sluit je je ogen. Nu weet je zelfs niet of het in je voet of je arm prikt. Doe toch geen moeite, domme geit: je lijf is nu baas. Ongewild werken de klieren in je oogkassen. Je linkerneusgat zit volgepropt met een voedingssonde en nu zwelt ook het andere neusgat dicht. Het zoute vocht vreet ongestoord in je schrale huid.

‘Jeroen zal u zo meteen aan een speciaal apparaat koppelen. Een zogeheten celseparator. De bedoeling is dat het vloeibare deel van het bloed wordt gescheiden van de bloedcellen. De ziekmakende stoffen in het plasma worden door het apparaat weggefilterd en vervangen door gezonde vooraleer het terug in de bloedbaan terechtkomt. Plasmaferese in vaktermen.’ De arts trekt het laken over je heen en geeft een klopje op je schouder. ‘Straks kom ik terug.’

In de gang tjrpen plastic klompen in een hels tempo. Een kinderbed met een kapstok vol infusen schuift voorbij en draait de box naast de jouwe binnen. Door het raam dat de twee kamers scheidt, schemert Jeroens profiel. Hij legt een gele knuffel in het bed en laat dan de jaloezieën van het binnenvenster neer. Doorheen je halfslaap jammert het kind.

Hij werd met spoed uit mijn baarmoeder gesneden. De kilte van het operatiekwartier sloeg als een zweepslag op zijn kleine lijf. Het kunstlicht doorboorde zijn oogjes die tot nu alleen de donkere geborgenheid van mijn schoot kenden. In plastic verpakte

handen trokken hem uit mijn warme buik en namen hem mee terwijl hij jammerde van heimwee naar zijn vorige woonst. Ik wou opstaan en hem tegen me aandrukken, maar de verdoving hield me aan de operatietafel gekluisterd.

Plastic voetstappen knarsen ritmisch. Folie kraakt, papier kreukt. Gemorrel aan de infusen. Buisjes lopen vol met bloed uit de katheter in je arm.

‘Dit is een tikbel,’ zegt Jeroen wanneer je ogen open zijn. Hij schroeft het ding dat eruitziet als een kleine microfoon op de spijlen van je bed en richt het naar je gezicht.

‘Draai je hoofd naar de groene sensor.’

Je kop wroet zich een centimeter opzij tussen de betonnen kussens, richting sensor.

‘Gelukt.’ Glimlachend wijst hij naar de rode lamp naast de deur die nu oplicht.

Hij draait de jaloezieën van het raam tussen jouw box en die van het kind in horizontale stand vooraleer hij weer de gang op loopt.

Zou hij op school zijn? Wie spreekt hem moed in? Zou hij komen? De rotzooi die door je aders stroomt, sijpelt in je hoofd en lost je gedachten op als een suikerklontje in hete koffie. Het witte plafond staart je aan. De groeven tussen de planken verkleuren van grijs naar pompelmoesroze. Het komt door de lichtinval, denk je, en je zoekt de lichtbron, maar je logge kop draait niet ver genoeg om de kamer te overschouwen. Uitgeteld staar je omhoog. Op een van de planken, in de linkerhoek van de kamer, groeit nu een sappige cel, als van een kolossale citrusvrucht. Ze vermenigvuldigt zich tot heel het vlak boven je vruchtvlies is. Het groeit en groeit. Het bed zwelt en stijgt. Zweet druppelt uit je poriën. Het biggelt aan je huid en ploft dan met een droge plof op het stugge laken. Een hand doorklieft je borstkas en grijpt je hart. Met volle

kracht knijpt ze erin. Je hartslag tuimelt naar beneden en je lijf davert door het tekort aan zuurstof. Het beademingsapparaat doet het niet meer, denk je. Zou de stroom uitgevallen zijn? Het gepiep van de monitor roept Jeroen.

Je schrikt wanneer niet Jeroen maar een verpleegster je box binnenkomt.

‘Ik ben An en doe de namiddagshift,’ zegt ze. ‘Het is straks bezoeker, ik fris je even op.’ Ze ledigt de urinezak en meet en noteert de inhoud ervan zorgvuldig.

‘Een lichte pijnstiller.’ Ze spuit de inhoud van een ampul in een van de infusen. De pleister die de beademings slang op zijn plaats houdt, maakt ze los.

‘Je mondhoek is gescheurd.’ Voorzichtig dopt ze met een steriel verband het wondje droog en kleeft de pleister wat hoger op je wang. Met een arm ondersteunt ze je stugge kop en met haar vrije hand neemt ze het kussen weg. Ze schudt het op en keert het om.

‘Lekker fris,’ glimlacht ze terwijl ze het terugschuift. Je kop knakt achterover, de buis in je keelgat knelt. Met een hand stut ze je dode hoofd en met de andere rolt ze het kussen op. Ze drapeert het verschoten operatiehemd over de elektroden die op je borstkas plakken. Alsof het een tafelkleed van een sterrenrestaurant is, schikt ze het laken over je heen. Je wil haar bedanken, maar je tong struikelt over het plastic blok in je mond.

‘Tot straks,’ zegt ze.

De wijzers van de klok staan drie minuten van het bezoeker verwijderd. Je hoeft geen spiegel om te weten wat hij straks moet aanschouwen. Waar is je toilettas met rouge om je lippen en wangen te bevrijden van hun doodse kleur? De kam om je futloze haren leven in te blazen? Het parfum om de scherpe ziekenhuislucht te verdrijven?

De kleine wijzer van de klok maakt een sprong. Je ogen registreren als een camera wat ze in hun vizier kunnen krijgen: achter het raam een betonnen muur, voor het bed een metalen tafel met flacons, instrumenten, verband erop, ernaast korven die dienen als laden. Achter het bed zoemen apparaten en hangen infusen aan verschuifbare haken. Geen omgeving voor een tiener.

De kleine wijzer springt onder de grote. Je hart slaat een slag over en neemt dan een sprint. De apparatuur zucht en blaast adem in je longen, maar kan het tempo niet meer aan. Je spert je ogen ver open om de plotse duisternis te verdrijven en je spreekt jezelf toe: die stem in je suffe kop is nog niet dood. Bescherm haar. Hysterie is de moordenaar van de Wil, dus hou ze in haar kooi. Langzaam schikken je longen zich weer naar het strakke ritme van het beademingsapparaat en je hart vindt zijn kalmte terug.

De kleine wijzer kruipt onder de grote wijzer uit. In de gang zwelt het geluid van lederen schoenzolen en vreemde stemmen. Je probeert er hun stappen en stemmen uit te visen.

Ineens herken je de cadans van Dries’ ritmische tred. Voor hij binnenstapt, vertraagt zijn pas. An leidt hen binnen: je zoon en je man. Je ouders en je zus. Ze blijven rond An staan in het deurgat alsof ze haar toelating nodig hebben om binnen te komen. Zijn schoenen die onder de jeans uitsteken tikken een nerveuze maat. Waarom vliegt je zoon je niet om de hals?

‘Je mag maar per twee komen. Hou er rekening mee in het vervolg,’ zegt An streng.

‘Hoe gaat het met haar?’ vraagt Floris, leunend met een hand op de deurklink van de openstaande deur.

‘We proberen de hartslag en bloeddruk onder controle te houden. Het ventilatietoestel regelt de ademhaling. De klem

op haar vinger meet het zuurstofgehalte in het bloed. Ook de andere parameters worden bewaakt. Wanneer er iets fout loopt, geeft de monitor dat aan. Alles is onder controle.'

'Wanneer wordt ze beter?'

'Dat is moeilijk te zeggen. De arts kan je er meer over vertellen.'

Komen jullie mij bezoeken of willen jullie een praatje maken met de verpleegkundige? De vraag stuitert tegen de apparatuur in je mond en zinkt als een wolk hagel in je borstkas neer. Je vader neemt je voet vast. Tot aan je bevroren knieën stijgt de gloeiende warmte van zijn handen op. Zijn blik haakt in de jouwe. Zijn ogen zijn rood en klein. Misschien houdt hij toch van jou? Je moeder houdt zich overeind aan de spijlen van het voeteinde van je bed en staart in het niets. Saar heeft een grote zak van een boetiek bij zich en stalt de inhoud ervan op je bed.

'Geparfumeerd badschuim, ruik eens,' zegt ze en draait de fles met bloemenprint open en houdt ze onder je neus. Je snuift met je vrije neusgat maar de geur is te subtiel voor je verdoofde reukorgaan.

'En?'

Je loden kop knikt moeizaam op en neer.

'Lekker,' besluit ze en draait de fles weer dicht. 'Ik heb heel de geurlijn gekocht: badschuim, douchegel, zeep, bodylotion, shampoo, conditioner.' Een voor een prijst ze de producten aan en stalt ze uit op de metalen tafel naast het medisch gerei. De DKNY-pyjama met piepkleine knoopjes schudt ze uit en ze drapeert hem over zich heen. Ze doet een stap naar achteren en kijkt je verwachtingsvol aan. 'Ik vraag aan de verpleegster om hem morgen aan te doen. Zal je prachtig staan.' Ze neemt je hand en wrijft ermee over de stof. Maar je dode hand voelt het verschil niet tussen de fijne popeline en het grove ziekenhuislaken.

Abrupt onderbreekt Dries zijn tante en toont het A4'tje dat al heel de tijd ongedurig in zijn hand wappert.

'Dit is het alfabet, gerangschikt in vier rijen. De klinkers zijn vetgedrukt. Als je een woord wil zeggen gaan we de lijst af. Je knippert met je ogen wanneer mijn vinger de juiste rij aanduidt.' Hij legt zijn wijsvinger op de eerste rij. 'Jij geeft aan als ik de juiste letter aanwijs.' Zijn vinger schuift over de letters. 'Voor de volgende letter doen we hetzelfde.' Hij kijkt je vragend aan. 'We proberen het.'

Je logge kop beweegt een centimeter naar links en naar rechts wanneer hij de eerste rij aanduidt. Hij wijst de volgende aan. Weer gebaar je van nee. Bij de volgende knipper je met je ogen en schuift zijn vinger over de letters. Bij de s knipper je.

'We beginnen van voren af aan.'

In de eerste rij duid je de letter c aan, in de tweede de letter h en de klinker o.

'School,' glimlacht hij. 'Ik koop in school een broodje gezond voor de lunch. Papa brengt me elke ochtend. Mijn vrienden doen je veel groeten en de leerkrachten ook. Ik maak het goed. Maak je geen zorgen, mama.'

Je zoon buigt zich – zonder angst – naar je toe. Zijn adem verwarmt je hals.

De trilharen in je vrije neusgat schrikken wakker en sturen zijn geur naar je diepste hersenplooien.

Hij rende naar me toe. Ik ving hem op en draaide hem rond tot ik mijn evenwicht verloor. Hij vleide zijn hoofd in mijn hals en zijn geur deed me nog meer duizelen.

'Doen we nog een woord?'

Met de letterkaart spel je het woord 'haren'. Triomfante-lijk toont hij een borstel. Je knippert met je ogen. Vooraleer

hij met onhandig grote halen je haren borstelt, peutert hij ze uit de pleisters in je hals. Hij botst tegen de beademings-slang. Het plastic blok in je mond tuimelt om en je kokhalst. Ogenblikkelijk vergroten zijn pupillen. Het is niet erg, wil je gebaren, maar je vangt net op tijd zijn blik en knippert met je ogen. Hij buigt zich weer voorover, drukt zijn warme gezicht tegen het jouwe.

‘Word beter, mama. Ik mis je.’

An komt de kamer binnen en zegt dat het bezoekuur afgelopen is. Je zoon drukt een kus op je voorhoofd, zoals jij deed bij hem voor het slapen gaan. Je zou willen zeggen dat het heus niet zo erg is als het lijkt. Maar je moet hem laten gaan zonder een zalvend woord. Zijn vader buigt zich over je heen en je wil hem dichterbij trekken maar je lamledige lijf beslist anders.

‘Ik zorg goed voor Dries,’ fluistert hij in je oor voor hij je een kus geeft. Je moeder staat er wezenloos bij en wacht tot je vader je een voorzichtige zoen geeft om hetzelfde te doen. Uitbundig knuffelt je zus je en zegt dat ze als een moeder voor je zoon zorgt, dat je niet ongerust moet zijn, alles komt goed... Je hoort niet meer wat ze zegt en je ogen vallen dicht. Ze schudt je hand tot je je ogen weer openwrikt.

‘Tot morgen, zus.’ Ze verlaat als laatste de kamer. Je hoort Floris en Dries op de gang praten met An wanneer ze de deur opendoet. Na een paar tellen komt je zus de kamer terug binnen. Haar betraande gezicht drukt ze in je hals. Als de pieptoon van het alarm gaat, laat ze je bruusk los en rent de gang op.

‘Er is iets mis!’ gilt ze.

‘Ik ga dadelijk kijken,’ zegt Ans rustige stem.

‘Ga er meteen naartoe!’ gilt Saar in paniek. De basstem van je vader brengt haar tot bedaren en je hoort hun voetstappen uitsterven op de gang.

Haar tranen koelen af op je huid die twee keer per dag bewerkt wordt met ontsmettingsalcohol: het zout brandt er los doorheen.

Gemorrel aan de apparatuur. Een ampul breekt. Een spuit wordt leeggespoten in een katheter. Je avondeten druppelt door je neusgat naar je tegenpruttelende maag. Een plastic pincet grijpt een gaasverband, doopt het onder in een beker Perio-Aid en dweilt er je mond mee. Hoezeer je je ook vastklampt aan het beeld van de gezichten die je zo-even nog kusten, je glijdt langzaam naar de donkerste krochten van de slaap.

Het neonlicht gaat uit. De lichtflitsen van de apparatuur achter je kaatsen terug op het multimediascherm boven het bed. In een beweging zuigen de schimmen je het scherm in en ben je een van de levende lijken, opgestapeld voor het crematorium in een concentratiekamp. Alsof je in een vat met vloeibare stikstof wordt gedompeld, koelt de algor mortis van de wezens je af. Je donkere haar strooit zich uit als dennen-naalden van een verdorde kerstboom over de hoop kleurloze lichamen onder je. Gniffelend kijken ze toe hoe je opperhuid oplost tot ze glazig wit is. Je donkere, doffe ogen stulpen uit hun kassen. Je lippen zijn verdwenen, je tanden ontbloomt. De pijn peuzelt nu ook de vetlaag op. Je spieren en pezen zijn ontdaan van alle lagen huid. De larf is zijn cocon kwijt. In een fractie van een seconde groeit aan een van de schimmen een lange weerhaak die je oor van je kop klauwt. Geen bloed, alleen pijn.

Een uitgewrongen washand koelt je huid. Kussens worden geschikt en herschikt tot je pijnloos op je zij ligt. De krampen ebben uit je vingers als ze worden uitgespreid als een waaier. Je probeert het uur van de klok af te lezen om te weten wat

zij nu aan het doen zijn maar de wijzers liggen buiten je gezichtsveld. Je staakt je verzet en de slaap grijpt je als een uitgehongerd dier.

De neonlamp verblindt je. Bloedtubes vullen zich, infusen worden vervangen, pillen opgelost, ampullen gebroken en in de katheter gespoten. Een druppel drab van de sondevoeding valt onder je oog en trekt een langzaam spoor over je gezicht. Precies op dezelfde plek als bij het diner, lunch, ontbijt en tussendoortjes van gisteren en de dag ervoor en de dag daarvoor. Je traanklieren vullen zich. Beheers je, buldert de stem in je kop: brandende ogen en zout water over je smoel kan je missen. Voor er een druppel naar buiten kan rollen, stolt het vocht in je traankanalen.

De Hysterie kruipt terug in haar kooi, hier hanteer jij de zweep. De glimlach die zich op je mond wil leggen, keert zich om tegen de beademingstube als een zwemmer die zich afstoot tegen de badrand.

Je krijgt een antidecubitusmatras.

‘Om doorligwonden te vermijden,’ verklaart Jeroen.

Bespaar je de moeite, kerel. Straks moeten jullie toegeven dat die diagnose fout was.

Vooraleer Jeroen de kamer verlaat, trekt hij de jaloezieën tussen jouw kamer en die van het kind omhoog.

‘Ik moet vandaag voor jullie allebei zorgen.’

De wijzers van de klok geven de tijd aan dat de wekker thuis afroopt. Je beeldt je in hoe hij opstaat en naar de badkamer loopt. Hij kijkt in de spiegel en ziet zijn weerbarstig haar.

‘Kan jij het goed leggen, mama?’ vraagt hij voor hij beseft dat je er niet bent. Hij neemt een douche en droogt zich af. Zijn kleren liggen niet klaar. Na wat gescharrel in de kleerkast, trekt hij de meest foute combinatie aan en dondert de trap af. De ontbijt tafel is leeg.

Hakken takkelen in de gang. Na Jeroen stappen een man en een vrouw de kamer van het kind binnen. De man legt zijn hand op de schouder van zijn vrouw als ze begint te huilen. Met zijn andere hand haalt hij een zakdoek uit zijn vestzak en drukt hem in haar hand. Steeds luider en luider jammert het kind. Ze zetten een stap naar achteren. Ze kunnen het kind uit het bed nemen, gebaart Jeroen. Ze klampen zich aan elkaar vast alsof ze beschutting zoeken. De verpleger neemt het kind, een baby nog, uit het bed en wiegt het zacht. De vrouw strijkt over de wang van het ukje en de man geeft het een zoen op zijn hoofd. Als Jeroen hem terug in bed legt, begint hij weer te kermen. Vier handen grijpen zich vast aan de bedspijlen. De vrouw en de man buigen zich over het bed en spreken hun kind sussend toe. Arm in arm strompelen ze de kamer uit terwijl het gehuil aanzwelt.

Een paar dagen oud was hij. De navelstreng nog niet geheeld. Slechts gehuld in een operatiehemd ontbeerde hij de warmte van het moederlijk. De geur van het OK versmachtte zijn tere longen. Stemmen echoden in de kale ruimte en doorboorden zijn prille oren. Ik behoedde hem tegen deze chaos tot hij onder verdoving werd gebracht en legde hem zelf op de operatietafel. Het leek wel of de scalpel van de chirurg mijn hart elke seconde een steek toediende terwijl ik buiten in de gang wachtte tot hij zijn werk had gedaan. Toen ze mijn kind naar buiten rolden, griste ik hem uit het bed vooraleer de verpleegkundigen er erg in hadden. Toen hij mijn geur herkende, smoorde zijn gejammer alsof hij een pijnstiller kreeg toegediend.

Laat mij dat kind troosten! De stem in je kop hamert zich naar buiten, maar een ijzeren klem verbrijzelt je schedel als een notenkraker. In je hals stroomt dikke, warme stroop. Je ogen willen het bekijken, je handen willen achterhalen of het